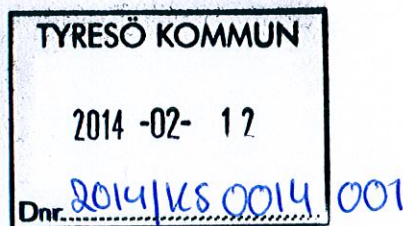

Datum

2014-02-07

Svar på interpellation från Miljöpartiet om anhörigstöd

Peter Söderlund (MP) har skrivit en interpellation till mig om anhörigstöd inom socialnämndens ansvarsområde.

Det är mycket riktigt så att socialnämnden ska erbjuda anhöriga som vårdar och stödjer närstående olika typer av stöd. Detta gäller sedan 1 juli 2009 alla Socialnämndens tre verksamhetsområden. Hur detta stöd ser ut är dock inte reglerat men syftet är att stödja och avlasta den anhöriga på ett lämpligt och bra sätt.

Anhörigstödet kan delas in i tre delar.

1. Öppet stöd utan biståndsbedömning, t ex Anhörigcafé och stödsamtal.
2. Biståndsbedömda och anpassade insatser till den närstående som avlastar den anhöriga, t ex korttidsvistelse eller avlösning i hemmet.
3. Biståndsbedömda insatser till den anhöriga, t ex serviceinsatser som städning och inköp.

Dessa insatser erbjuder Tyresö kommun. Till detta kan läggas insatser som landstinget ger och som är närmare kopplat till rehabiliteringen.

Socialnämnden har nyligen (27 november) antagit en policy för hur nämnden vill se anhörigstödet i Tyresö. Den talar om att respektive verksamhet ska erbjuda anhörigstöd utifrån de behov som de anhöriga inom den specifika målgruppen har behov av. Vilket anhörigstöd som ska erbjudas ska beskrivas i enhetsplanerna på ett sådant sätt att närstående och anhöriga tydligt kan se vilka insatser som finns och vad man kan förvänta sig av dem. Det ska även stå hur enheterna informerar anhöriga om vilket stöd som finns.

Tyresö kommun

Tel 08-5782 91 00

kommun@tyreso.se • www.tyreso.se

tyresö kommun

Detta är delvis ett utvecklingsområde. Informationen måste bli tydligare om vad som erbjuds och likvärdigheten i biståndsbedömningen måste säkerställas.

Peter Söderlund har ställt fyra frågor till mig:

Hur ser planerna för anhörigstöd ut inom varje enhet inom socialförvaltningen som ska arbeta med och utveckla anhörigstödet utifrån behoven inom sitt verksamhetsområde? Det är en massa bra texter men mera konkret vad finns det för möjlighet till stöd från enheterna?

Av **Vuxenenhetens** enhetsplan framgår om anhörigstöd att

- anhörigstöd kan erbjudas både enskilt och i grupp
- samtliga närstående till deltagare på Måsen kontaktas och erbjuds anhörigstöd, vilket de flesta av dem önskar
- en anhöriggrupp anordnas 1 ggr/termin med 10 sammankomster
- en anhörigvecka hölls i kommunen under hösten, då personal från Måsen och socialsekreterare deltog och gav information
- enskilt anhörigstöd kan också erbjudas från socialsekreterare med ett eller flera samtal
- nätverksmöten med eller utan den enskilde kan erbjudas
- Planer finns även på att återuppta den anhörigutbildning som tidigare genomförts på kvällstid. Det pågår också utveckling av anhörigstödet i form av erbjudande om Mindfulnessgrupp.

Av enhetsplanen för **Viljan korttidsvård** framgår om anhörigstöd att:

- Växelvård utgör ett stort stöd när anhöriga känner sig trygga med den vård, omsorg och rehabilitering Viljans personal ger och när deras närstående upplever välbefinnande och en känsla av sammanhang.
- För att erbjuda bästa möjliga vård och omsorg anpassad efter patientens önskemål, behov och förväntningar arbetar Viljan med dubbelt kontaktmannaskap. Varje patient har två kontaktmän som i samarbete med patienten och dennes anhöriga upprättar en genomförandeplan där mål och delmål formuleras. Planen följs upp vid teamkonferensen och revideras i samarbete med patienten vid måluppfyllelse eller bestående förändringar.
- Vid ankomstsamtalet erbjuds anhöriga ett eget relationsskapande samtal med kontaktmannen där information ges till anhöriga var denne kan vända sig om behov finns av professionella samtal.
- När behov uppstår av vård i livets slut erbjuds patienten och om patienten vill dennes anhöriga, samtal med läkare, så kallat brytpunktsamtal. När dödsfall inträffar erbjuds anhöriga samtal en tid efter dödsfallet. Omvårdnadsansvarig sjuksköterska eller kontaktmannen tar kontakt och frågar hur de mår och informerar om var fortsatt stöd kan ges vid behov.

- Anhöriga kan besöka sin närstående när helst patienten önskar. Viljan bjuder på kaffe och samvaro i det trevliga dagrummet.
- Viljans kulturombud uppmärksammar årets olika högtider med olika sociala aktiviteter och där anhöriga är välkomna att delta. Under år 2014 kommer de anhöriga, vars närstående växelvårdas på Viljan, att bjudas in.

Kommunens demenssjuksköterska erbjuder stöd enligt nedan,

- Råd och stöd till anhöriga, individuellt och i grupp
- Kontinuerlig kontakt och stöd
- Telefonrådgivning
- Handledning kring bemötande och förhållningssätt
- Utbildning om demenssjukdomar
- Anhöriggrupp

Biståndshandläggarna ger råd, väglednings- och stödsamtal till anhöriga i det dagliga arbetet via telefon, hem- och byråbesök.

När det gäller insatser till barn & ungdom så är de anhöriga förstås en stor del i arbetet för att målgruppen. När det är gynnsamt anordnas nätverksträffar för att få till ett bredare stöd för den aktuella familjen.

Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning ska utförarenheterna under året sammanställa, utveckla och beskriva det anhörigstöd som man erbjuder.

Hur ser informationen enkelt och tydligt till kommuninvånarna om att det finns ett anhörigstöd?

På kommunens hemsida finns information om att det finns anhörigstöd, vilka olika former av stödinsatser som finns samt kontaktuppgifter till vem den anhörige kan vända sig. Bl a beskrivs det stöd som demenssjuksköterskan erbjuder.

Det framgår också att landstinget, Tyresö församling och frivilligorganisationer ger stöd till anhöriga. Hemsidan innehåller också länkar till förbund, vårdguide, andra aktörer, skrifter och liknande. Informationen på hemsidan kan alltid utvecklas och bli bättre. Kontakt har tagits med kommunens informationsavdelning för att utveckla informationen och förbättra presentationen.

En del enheter har informationsfoldrar/blad om anhörigstöd. Information om vilket stöd man kan få sker också ofta muntligt utifrån den kontakt enheterna har med de anhöriga. T ex kontaktar många anhöriga vuxenenhetens mottagningsgrupp och får därigenom information om vad som kan erbjudas. Vissa aktiviteter som anordnas anslås på äldreboenden och annonseras i lokaltidningen "Mitt i Tyresö". Ett exempel är information om en öppen föreläsning för kommuninvånare, som anordnas varje termin (anhöriga till personer med missbruk och beroende).

Hur fungerar samarbetet med hälso- & sjukvården och vad görs konkret?

Samverkan med hälso-och sjukvården sker dels i de olika samverkansforum som finns med primärvården och psykiatrin, dels sker samverkan kring enskilda individer. Både psykiatrin och primärvården kan också ge anhörigstöd. Viss information samt länkar finns på kommunens hemsida.

Kommunen har tagit initiativ till en anhörigvecka där andra aktörer såsom vårdcentralen, frivilligorganisationer m fl medverkat. Att hitta olika nätverk att samarbeta med och att utveckla former för samverkan är ett av syftena med anhörigveckan.

Hur fungerar samarbetet med frivilligorganisationer gällande anhörigstödet och vad görs konkret?

Samverkan sker med bl a demensföreningen, alzheimerföreningen, Röda korset och Frivillig väntjänst. Syftet med samverkan är till exempel att samordna de olika insatserna och för att nå fler anhöriga. Information och länkar finns på hemsidan.

Inom socialtjänstens område finns ett antal idéburna organisationer som gör värdefulla insatser för medmänniskor och är viktiga komplement till socialtjänsten. Socialnämnden har ett årligt anslag (1,5 miljoner kronor) att dela ut till idéburna organisationer som verkar för socialt utsatta personer. Organisationernas verksamheter ska komplettera socialtjänstens verksamheter och bidragen syftar till att stödja och stimulera verksamheterna. En del av föreningarna har tydligt riktade insatser till anhöriga medan andra mer indirekt stödjer anhöriga. Exempel på föreningar som fått bidrag är demensföreningar, Frivilligcentralen/Tyresö väntjänst, DHB (riksorganisation för döva, hörselskadade och språkstörda barn med familjer), NHR (neurologiskt handikappades riksförbund), Autism & Aspergerföreningen.

Kommunala pensionärsrådet (KPR) och Kommunala rådet för funktionshinderfrågor (KRF) är samrådsorgan knutna till kommunen. Syftet är bl a att bevaka att rådets sakkunskap och erfarenhet tas tillvara vid behandling av viktiga frågor i berörda nämnder och förvaltningar samt lämna synpunkter på den kommunala verksamhetens utformning.

Andreas Jonsson

Ordförande socialnämnden